

enakom številu glasov odloči predsednik. To velja za vse slučaje, kjer ni v poslovniku drugače določeno.

Javni društveni shod je sklepčen ob vsakem številu navzočnikov.

č) Predsednik podeli besedo posameznim govornikom v istem redu, kakor so se oglasili. Vsak govornik se mora prijaviti k besedi z listkom, ki je na njem zapisano njegovo ime, značaj in bivališče.

d) Razpravo uvede poročevalec, ki ima vedno končno besedo.

e) Na zborovanih stavljeni predlogi se morajo oddati predsedniku pisмено pred končno besedo poročevalčevu. O predlogu, ki ga ne podpira vsaj ena osmina navzočih članov ni razprava.

f) Nujni predlog je tisti, ki ima to označbo in ki ga je podpisalo najmanj deset društvnikov. Izročiti ga je pred zborovanjem delegacije ali javnega shoda predsedniku, ki ga mora dati v razpravo pred dnevnim redom. Utemeljuje ga prvi izmed podpisancev.

g) O predlogu za konec debate ali za prehod na dnevni red se mora glasovati takoj. Ključem po nasprotnem glasovanju mora predsednik ustreči.

h) Ako je sprejet predlog za konec debate, smejo govoriti še oni, ki so se oglasili že pred tem predlogom.

i) Predsednik ima pravico seči govorniku v besedo, ga opominjati, naj ostane pri stvari, ga klicati na red ali mu končno odvzeti besedo.

j) Govornik, ki se mu je vzela beseda, ima pravico, sklicevati se na zbor; v takem slučaju se mora takoj glasovati.

k) Vodstvo postavi za vsak javni društveni shod reditelje, ki se njih odredbam mora vsakdo pokoravati.

VIII. Sklepčnost in glasovanje.

§ 24. Ožji in širji svet, pokrajinska skupščina ter odseki so sklepčni, ako je navzoča polovica članov, izvzemši sklepov, ki je zanje treba $\frac{2}{3}$ prisotnih članov in v katerem slučaju se zahteva tudi $\frac{2}{3}$ glasov za sklep.

§ 25. Glasuje se z dviganjem rok in z nadpolovično večino, v kolikor poslovnik drugače ne odreja. Ob enakosti glasov odloča predsednik.

§ 26. V nujnih slučajih so ožji in širji svet ter pokrajinska skupščina sklepčni ob vsakem številu članov. Vendar mora take sklepe potrditi nasledna pravomočna seja ali zborovanje, sklepčna v smislu § 24, sicer se smatrajo za razveljavljene.

IX. Volitve.

§ 27. Volitve se izvrše v smislu čl. 28. in 29. pravil UJU.

§ 28. a) Širji svet izvoli upravnik rezervnega sklada, knjižničarja centralne knjižnice, vse potrebne funkcionarje po čl. 24. pravil UJU, ter člane odsekov po § 21. d) tega poslovnika.

b) Okrajna društva volijo po enega delegata in namestnika za glavno skupščino UJU v smislu čl. 18. pravil UJU in po enega delegata in namestnika za pokrajinsko skupščino v smislu čl. 19. pravil UJU.

c) Pokrajinska skupščina izvoli: 1. 10 delegatov za glavno skupščino UJU v smislu čl. 18. pravil UJU; 2. člane uprave poverjeništa (čl. 14. pravil UJU), v kolikor niso že v kompetenci širjega sosveta; 3. člane nadzorstva, v smislu čl. 34. pravil UJU; 4. člane častnega sode v smislu poslovnika častnega sode po čl. 35. pravil UJU.

č) Ljubljansko in mariborsko učiteljsko društvo izvoli tudi člane odsekov po § 21. d) 6. tega poslovnika, ki jih mora takoj po izvolitvi prijaviti poverjeništvu.

§ 29. Delegatom se izvolijo namestniki in enako vsem funkcionarjem organizacije, ki opravljajo stalne tekoče posle v organizaciji.

§ 30. Ako je treba se vrše med triletno dobo (v smislu čl. 28. pravil UJU) tudi dopolnilne volitve.

§ 31. Z vzklikom se sme voliti v smislu čl. 29. pravil UJU le tedaj, ako ni ugovora. Ako ugovarja le en sam volilni upravičenec, se ga mora upoštevati. Člani ožjega sosveta se v vsakem slučaju volijo z listki.

§ 32. Red, ki se po njem voli, določi predsednik.

§ 33. V izjemnih nujnih slučajih določi ožji svet sam namestnike funkcionarjev, vendar je njegova naloga skrbeti za kolikor možno hitro pravilno izvolitev rednih funkcionarjev.

§ 34. Ožji svet določi sam namestnike vsem funkcionarjem, ki jim skupščina in širji svet ni izvolil namestnikov; ti smejo biti vzeti le iz vrst izvoljenih članov in namestnikov.

§ 35. Vse volitve se vrše z nadpolovično večino glasov, oziraje se na posebne zahteve § 24. tega poslovnika. Ako se pri dveh volitvah ne doseže večine, se vrše ožje volitve med onimi člani, ki so dobili največ glasov; kadar je enolično glasov odloči zreb.

§ 36. Vse volitve — izvzemši dopolnilne volitve po § 30. tega poslovnika — se vrše za dobo treh let (čl. 28. pravil UJU); vendar se razteza njih doba do novih volitev.

§ 37. Predloge za stalne člane odsekov po § 21. d) tega poslovnika pošljejo okr. učit. društva — kot sklep svojega zborovanja — poverjeništvu, ki jih predložitvami izroči širjemu sosvetu. Na te predloge se je treba ozirati, kolikor to dopušča število članov v posameznih odsekih.

kor to dopušča število članov v posameznih odsekih.

§ 38. Okrajna društva naznanijo delegate takoj po izvolitvi poverjeništvu. Vsak delegat je dolžan udeležiti se zborovanj. Mandati veljajo do izvolitve novih delegatov.

X. Stroški uprave.

§ 39. Odborniki in drugi člani, ki imajo kot pooblaščenca poverjeništa kače izdatke, imajo pravico zahtevati povrnitev stroškov. Funkcionarjem sme določiti širji svet iz sredstev poverjeništa za njih delo primerno nagrado. Pri določitvi teh nagrad ne sme biti dotičnik na sebi navzoč. O dovoljenih nagradah je poročati zborovanju širjega sosveta z odseki in delegati (delegacijami).

§ 40. Potne stroške in dnevnice plačajo:

a) okrajna društva svojim predsednikom in delegatom, ki jih odpošljejo, iz svoje blagajne;

b) članom ožjega sosveta iz blagajne poverjeništa;

c) stalnim članom odsekov iz blagajne rezervnega sklada;

č) izrednim funkcionarjem (upravniku rezervnega sklada, knjižničarju itd.) iz rezervnega sklada;

d) 10 delegatom za glavno skupščino UJU, voljenim na pokrajinski skupščini, iz fonda poverjeništa, in sicer iz postavke proračuna na račun okrajnih društev.

§ 41. Ako rezervni sklad pod točko c) § 40. nima zadostnih sredstev, stavi poverjeništvu v to svrhu primerno svoto v proračun, na račun okr. učit. društva; pod točko c) § 40. se v tem slučaju poravnajo stroški iz blagajne poverjeništa.

§ 42. Potnina in dnevnice se ravna po predpisih, ki veljajo splošno za državne uradnike, izvzemši izredne izdatke.

§ 43. Niče ne more prejeti za isto pot iz dveh blagajni dnevnice in potnine.

§ 44. Pooblaščenca, ki bivajo na kraju zborovanja ozir. odposlanstva, ne morejo zahtevati niti dnevnice, niti potnine.

XI. Članarina.

§ 45. Članarina se urejuje na podlagi čl. 30. pravil UJU.

§ 46. Članarino za poverjeništvu določa na podlagi predloga širjega sosveta okrajnim društvom vsakoletna pokrajinska skupščina na podlagi proračuna.

§ 47. Članarina se plačuje skupno za centralo UJU, poverjeništvu in obvezne liste ter jo je vplačevati vnaprej glavnemu blagajniku »UJU« — poverjeništvu Ljubljana.

§ 48. Denarni promet se vrši lahko potem poštočerkovnega urada.

§ 49. Okrajna društva pošiljajo svojim društvnikom meseca decembra vsakega leta štiri položnice, ki z njimi poravnajo članarino, vedno četrtletno naprej.

§ 50. Okrajna društva morajo poravnati poverjeništvu članarino četrtletno vnaprej za toliko članov, kolikor so jih prijavila.

§ 51. Okrajna društva določajo poleg teh doneskov članarino, ki ostane društvu za upravne stroške.

§ 52. V pokritje posebnih in izrednih stroškov in izdatkov smejo poverjeništvu in okrajna društva po sklepih zborovanja širjega sosveta (po § 16. b) — delegacija — 3. poslovnika) nalagati svojemu članstvu izredne in začasne posebne doklade.

§ 53. a) Ako sta učitelj in učiteljica poročena, morata vsak zase plačevati polno članarino; v tem slučaju pa lahko mesto Učit. Tovariša ali Popotnika prejema en del Zvonček.

b) Upokojevcem se zniža članarina s sklepom pokrajinske skupščine, oz. zborovanjem širjega sosveta; enako sklepa isti zastop tudi o dovolitvi zamene listov za učiteljice ženskih ročnih del in za otroške vrtnarice.

§ 54. Iz prispevkov članstva se vzdržuje organizacijski tisk poverjeništa in izdatki za upravo sploh.

XII. Rezervni sklad.

§ 55. V svrhu izrednih izdatkov in izdatkov po tem poslovniku, za izredne potrebe tiska in v svrhu čim svobodnejšega razmahla organizacije, ki ga poverjeništvu ne more dobiti s sredstvi članarine, se zbirajo izredni prostovoljni doneski v »Rezervni sklad«.

§ 56. Rezervni sklad upravlja poseben upravnik rezervnega sklada, ki ima voditi in objavljati spisek doneskov ter skrbeti za zainteresiranje članstva za to zbirko ter poročati pokrajinski skupščini.

§ 57. Uprava rezervnega sklada spada v revizijo nadzorovalnega odbora po čl. 34. pravil UJU.

XIII. Centralna knjižnica.

§ 58. Poverjeništvu vzdržuje že obstoječo centralno knjižnico, ki jo hoče izpopolnjevati v smeri mladinske, leposlovne in strokovno znanstvene knjižnice. Ta knjižnica tvori podlago za centralno organizovanje naših mladinskih, šolskih, ljudskih in strokovno-znanstvenih knjižnic.

§ 59. V to svrhu zbira poverjeništvu knjige vseh vrst, ki jih je pošiljati na urad poverjeništa. Vsak darovalec prejme od knjižničarja potrdilo o prejemu s podrobnim spiskom vseh prejetih knjig.

Imena darovalcev in spisek darovanih knjig se objavljajo v stanovskem glasilu; če darovalec izrecno želi, da se imena ne objavi, se ime opusti, knjige pa navedejo. Dvojni iztisi knjig se uporabljajo za izpopolnitev podrejenih knjižnic.

§ 60. Centralna knjižnica si oskrbi tudi zameno revij in knjig na podlagi listov in publikacij, ki jih izdaje poverjeništvu. V to svrhu se lahko pogodi tudi s Slov. Sol. Matico itd.

§ 61. Knjižnico upravlja poseben knjižničar, ki vodi in upravlja vse potrebne spise, skrbi za zbirke knjig in vzbujajo zanimanje v to svrhu ter poroča o vspehu pokrajinski skupščini.

§ 62. Knjižnica je imetje poverjeništa in spada nje uprava v revizijo nadzorstvenega odbora, po čl. 34. pravil UJU.

§ 63. Na zahtevo se darovalcem knjig vračajo tudi poštni stroški za pošiljanje. Ti izdatki se krijejo iz rezervnega sklada.

§ 64. Poverjeništvu si osnuje poleg knjižnice tudi svojo čitalnico čim bo na razpolago primeren lokal, kjer se zbira vsi listi, revije in druge publikacije, ki se prejemajo v zameno za liste in publikacije poverjeništa, v kolikor jih uredništva ne potrebujejo za-se. Ta lokal bo sedež narodno-prosvetnega odseka in centrala vsega narodno kulturnega (prosvetnega) dela učiteljstva. (Šolskih odrov, ljudskih knjižnic po šolah, predavanj itd.)

XIV. Poročila stanovskim glasilom.

§ 65. V društvenem glasilu se objavljajo vsa izvestja poverjeništa, sklepi, oglasi in pozivi ter poročila v poverjeništvu včlanjenih okrajnih društev in njih podjetij, važnejše zadeve, sklepi in ukrepi glavnega odbora UJU.

§ 66. Društveno glasilo se urejuje v prvi vrsti v smeri, ki jo zastopata ožji in širji svet in je urednik odgovoren samo njima za svoje poslovanje z ozirom na smer lista.

§ 67. O zborovanju članov (okr. društev) je poročati v stanovskem glasilu v kratki obliki; v to svrhu izvoli vsak član (okr. društvo) letno svojega poročevalca.

§ 68. Vprašanja in sklepe, ki so za vse učiteljstvo važni, je poslati poverjeništvu, da jih obravnava v ožjem in širjem sosvetu in da jih izroči odsekem v razpravo, oziroma jih pripravi za pokrajinsko skupščino.

§ 69. Stanovsko glasilo mora priobčiti sklepe zborovanj okr. društev, sej ožjega in širjega sosveta, poročila pokrajinskih skupščin, važnejše sklepe iz sej glavnega in upravnega odbora UJU ter glavnih skupščin in kongresov UJU. Zapisničarji sej ožjega in širjega sosveta, odsekov i. dr. morajo pošiljati v to svrhu poročila uredništvu, v kolikor se ne proglašajo za tajne. Uredništvo ima svoj urad na sedežu strokovnega tajništva.

§ 70. Širji svet določi posebnega poročevalca za poročila sej in zborovanj ožjega in širjega sosveta, pokrajinske skupščine ter o gibanju in stalšču učiteljstva v področju poverjeništa k posameznim vprašanjem za osrednje glasilo, ki deluje v skladu z urednikom pokrajinskega glasila.

XV. Poslovanje.

§ 71. a) Poverjenik vodi seje ožjega in širjega sosveta, zborovanja pokrajinske skupščine in javnih društvenih shodov; sklicuje seje; zastopa poverjeništvu na zunaj; podpisuje s strokovnim tajnikom vse spise; ima v razpregledu imenik vseh članov; hrani društvene spise in vse zapisnike, je odgovoren za pravočasno izvršitev odobrovih, odsekovih in zborovih sklepov.

b) Ako je poverjenik odsoten, ga zastopa njegov namestnik v vseh njegovih dolžnostih in pravicah.

c) Strokovni tajnik oskrbuje vse posle, ki mu jih poveri predsednik, spisuje zapisnike sej ter sestavlja letna poročila o delovanju poverjeništa in članov (okr. društev) za poverjeništvu in letno izvestje Glavnega Odbora UJU.

d) Ako je tajnik odsoten, ga zastopa v vseh njegovih dolžnostih in pravicah namestnik, ki ga določi ožji svet.

§ 72. a) Blagajnik vodi vse v njegovo področje spadajoče knjige in račune, sprejema in iz-

daja denar ter podpisuje s predsednikom vred vse spise, tičoč se denarnih zadev. Poleg tega vodi upravo listov. Urad, ima na sedežu strokovnega tajništva.

b) Ako je blagajnik odsoten, ga zastopa v vseh njegovih dolžnostih in pravicah namestnik, ki ga imenuje ožji svet.

§ 73. Zapisnike sej pokrajinske skupščine in javnih društvenih shodov sestavljata dva zapisničarja, ki jih imenuje poverjenik izmed članov upravnega odbora, oziroma delegacije.

§ 74. Seje ožj. sosveta mora sklicati poverjenik, ako to zahtevajo vsaj trije člani ožj. sosveta; seje širjega sosveta pa na pisмено zahtevanje vsaj dveh odsekov ali 10 predsednikov okr. društev. Seja vsakega odseka se mora sklicati, ako to zahteva polovica članov dotičnega odseka. Pokrajinska skupščina se mora sklicati, ako to zahteva polovica članov (okr. društev).

XVI. Nadzorstveni odbor.

§ 75. Nadzorstveni odbor deluje v mislu čl. 34. pravil UJU in je njega poslovanje urejeno s posebnim poslovnikom, ki ga izdela sam, in po predlogu širjega sosveta potrdi pokrajinska skupščina.

XVII. Častni sodi.

§ 76. Častni sodi je urejen po čl. 35. pravil UJU s posebnim poslovnikom, ki ga po zaščitanju okrajnih društev potrdi pokrajinska skupščina. Tozadevni poslovniki okrajnih društev morajo biti sestavljeni v duhu poslovnika o častnem sodu, ki je veljaven za poverjeništvu.

XVIII. Razpust poverjeništa.

§ 77. a) Poverjeništvu se razdružijo, če to sklene $\frac{2}{3}$ včlanjenih društev na svojih zborovanjih ob navzočnosti $\frac{2}{3}$ svojih društvnikov in to potrdi pokrajinska skupščina s $\frac{2}{3}$ večino glasov ali če se pravila UJU izpremenijo in se Udruženje reorganiziruje na drugi podlagi.

b) V obeh slučajih izvoli potem pokrajinska skupščina ob $\frac{2}{3}$ navzočnosti upravičencev in Kvidacijski odbor, ki uredi uporabo imovine v enake svrhe na teritoriju ljubljanske in mariborske oblasti.

c) Dokler se to ne uredi, opravlja nadzorstvo imovine nadzorni odbor UJU po čl. 34. pravil UJU.

d) Ako se UJU razpusti v smislu čl. 36 in 37. pravil UJU upravlja imovino poverjeništa ožji svet poverjeništa UJU, dokler se postavno ne osnuje nova zveza enakih društev na teritoriju ljubljanske in mariborske oblasti.

XIX. Splošne in prehodne določbe.

§ 78. V svrhu sestave posebnih poslovnikov, ki jih zahteva ta poslovni red, je izvoliti na prvi pokrajinski skupščini tričlanski odsek za vsak poslovnik posebej, ki v treh mesecih izdela dotične poslovnike in jih predloži ožjemu sosvetu v nadaljnjo postopanje.

§ 79. Društveniki v poverjeništvu organiziranih članov (okr. dr.) dobe od svojega društva posebne legitimacije, ki se izdajo vsako leto. Enotne tiskovine izda poverjeništvu.

§ 80. Legitimacije za seje in zborovanja delegatom in članom odsekov izda korporacija, ki plača potnino in dnevnico. Tiskovine preskrbi poverjeništvu.

§ 81. Poverjeništvu določi lahko članom širjega sosveta poročila za zborovanja, ki jih morajo prevzeti.

§ 82. Učiteljsko društvo, ki se v njegovem okrožju vrši pokrajinska skupščina, prevzame vse potrebne krajevne priprave in ima pravico zahtevati v slučaju primanjkljaja odškodnino iz blagajne poverjeništa, v višini do polovice stroškov.

§ 83. Ta poslovnik se izpopolni vsako leto z vsemi obveznimi sklepi in določili o novih ustanovah poverjeništa, ki jih izvede pokrajinska skupščina, ter se izda vsako peto leto z vsemi dopolnili in sklepi o izpremembah v tisku. Vsak član (okr. društvo) je obvezno prevzeti toliko izvodov, kolikor ima društvnikov, s prirastkom za dobo petih let naprej. Stroške krijejo v smislu § 52. tega poslovnika.

O slovniskem pouku.

(Dalej.)

Zelo mudno in nepraktično pa je dosedanje običajno razvijanje pojma sklonov na mnogo (4—6) samostalnikov različnega spola. Vse naj pride na vrsto, toda polagoma in sintetičnim potom, samo ne begajmo dece s pretinimi oblikami na enkrat, predno usidrajo že spoznane v svoji spomin! Radi tega se naj tudi vprašalni zaimki (namreč način vprašanja) kaj česa, čemu... ne vadijo z onimi za živa bitja hkrati. Razume se, da se pozneje specialna pravila strnejo v bolj splošna. Učenci morajo biti v vsaki uri na jasnem, kaj da so se naučili, zato se jim mora podati le malo, a to se ima vsestransko urediti.

Vrnimo se k prvi lekciji! Ko so učenci doznali, da ima dotični samostalni šest sklonov in kako se po njih vpraša, zakrije učitelj tabelo, pove nekaj stavkov,

izven vrste, vraščujoč po sklonih. Učenci jih sproti določijo z vrstnim (!) številkom ter jih osobito v začetku tudi utemeljijo. Ko te vaje že skoro vsi zadenejo, se preide k drugi težkočni stopnji: Kdo mi zna povedati stavek k drugemu, četrtemu, tretjemu... sklonu. Se razume, da učenci ne smejo imeti prepisane tabele pred seboj, kajti strunna disciplina ne dovoljuje prepisovanja in zabeleženja med ustno vajo. Ko se vidi, da učenci obvladajo lekcijo, da znajo stavke po vrsti in izven vrste povedati, se jim da naloga, da tabelo iz spomina preprišejo, kar pomeni v tem slučaju ne le slovnisko, ampak tudi pravopisno in spisovno vežbanje. Boljši učenci smejo tudi preurediti besedni red ali zamenjati besede (Izraze) z drugimi, da pride njih samotvornost bolj do veljave. Sicer na na tej stopnji in pri teh začetnih vajah, ko še ne poznajo vseh skrivnosti, vplivajočih na sklon samostalnika, v tem oziru ne bo mnogo pričakovati.

V prihodnji slovniki uri se vzame sklanjatev v množini. Stvar pojde lažje in hitreje od rok ter samostojnost otrok se bo čim bolj uveljavljala. Dospela je tudi nova vaja: primerjevanje sklonil. Učenci se morajo dovesti do prevažnega spoznanja, da se nekateri skloni (n. pr. rodilnik ed., imenovalnik in tožilnik množ.) le na videz ujemajo, nikdar pa ne v obeh številih, t. j. vsak sklon ima svoje posebno označilo (označbo). To spoznanje je važno, kadar gre za določevanje sklonov, ker često nastopi običajno vprašanje učenca na cedilu, n. pr.: Stopi urno h kravi! Kateri sklon je h kravi? Vprašati h komu stopiti, je nenavadno, torej kam?, kar je zopet nesigurno, ker temu odgovori lahko tožilnik. Sicer pa otroke srednje stopnje ne bomo že seznanjali z vsemi načini vprašanj po sklonih in odvisnih stavkovih členih, in vendar jih moramo usposobiti, da določijo katerikoli samostalniki sklon. V to svrhu ni nič drugega treba, nego da se postavi dotični samostalnik v drugo število, iz ednine v množino ali obratno; često pa bo treba samostalnik zameniti z drugim, morda drugega spola. N. pr.: Na kolo je sedel. Na kamen — kamne je sedel. Četrty sklon postane takoj očiten. Ali- V Maribor pojdem, v tuje kraje pojdem. Zadnji način določevanja sklonov je seveda šele mogoč, ko poznajo učenci tudi že sklonila moške in srednje sklanje.

Ako velim učencu, da mi naj izrazi izvestni samostalnik v drugem številu, bo to gotovo pogodil in spoznal pravi sklon. Torej: Stopi urno h kravi — h kravam, je tretji sklon. Ugovor, da učenci rekcije predlogov ne poznajo, ne velja, ker morajo učenci tretjega (četrtga) šolskega leta po predložitvi sistematičnih govornih (jezikovnih) vajah biti sposobni, da vsakdanje predloge in še več družega pravilno vežejo s samostalniki. Seveda samo pripovedovanje vsakdanjih banalnih dogodiljev po nekaterih boljših učencih, kakor je zdaj v modi, in nesistematski nazorni nauk brez takozvanih zgradnih (pamtilnih) stavkov ne vodi do potrebne sigurnosti ter ne utrja jezikovnega čuta. Zato pa bodo težave v spisovnem pouku na srednji in višji stopnji vedno večje.

Kar se tiče primerjevanja sklonov, pridejo na tej stopnji seve le samostalniki sklonila v poštev, dočim služi privednik ali zaimek le bolj v ojačenje jezikovnega čuta. Sicer pa je privednik (prilastek) pri i-sklanjatvi neobhodno potreben v ponazoritev sklonov.

V tretji slovniki uri se naj sklanja n. pr. šolska soba (v obeh številih) ter se naj razvije in uri način vprašanja po rečeh. Učenci so posebej opozoriti, da naj vedno pazi, kaj hoče učitelj z različno vprašalnico izvedeti, n. pr.: Kaj nese konj, (sedlo, tovor). Koga nese konj? Kje je tvoja sestra? (Na polju). Pri kom je? (pri stari teti).

Ko je a-sklanjatev utrjena, se preide k moški sklanjatvi. Vse težkoče in posebnosti se naj polagoma premagajo s temeljitim vežbanjem vsakega slučaja zase. Ali se naj sklanjajo imena živih stvari prej ko neživih, je brez pomena, glavno je le, da se težkoče grupirajo, da se često primerja v svrhu konstatacije enakosti ali razlik, katerih se priprosto ljudstvo ne zaveda. Pozneje se naj primerja moška sklanja tudi s srednjo.

Še nekaj besed o načinu sklanjalnih vaj. Prej kedar se je sklanjalo večinoma abstrahirano, sklon za sklonom, sedaj je na v modi, da se sklanja vsak samostalnik izključno le v stavkih. Oba načina sta zgrešena. Sklanjatev v stavkih postane lahko dolgočasna, enolična in čas trateča, ker se mora predelati mnogo samostalnikov, da se doseže potrebna sigurnost, pri nekaterih je pa treba opozoriti le na enega ali dva posebna sklona, (ki stopita iz pravila), ki ne sledita običajnemu pravilu (n. pr. otrok, las, zob).

Sklone mora boljši učenec znati tudi v obratnem redu povedati, da ga silimo k pozornosti in da se takim potom izognemo mehanskemu drilu. Nepriporočljivo je sklanjati po sledečem načinu, ki sem ga slišal od nekega novega učenca: 1. sklon ali imenovalnik, kdo ali kaj; mlad helen; 2. sklon ali rodilnik, koga ali česa; mladega jelena... Ko enkrat učenci že dodobra poznajo vprašalnice, je nepotrebno, jih pri vsaki priliki ponavljati, kar dela vajo le betežno ter odvrča pozornost učencev od glavnega, namreč od samostalniki sklonil. Pri takih vajah zadostuje, ako boljši učenci počasno in različno izgovarjajo posamezne sklone; le kdor kazni in meša sklone, se naj pozove, da jih šteje. Ako dela kak samostalnik težkoče, se naj uri njegova sklanja v vseh variantah; najprej boljši učenci pravilno in razločno sklanjajo, potem slabši prostovoljno; nato se pozove naj-

bolj pasivni k vaji. Počasneže pa ne smemo predolgo puščati v pasivnosti. Ko vidim, da vaja po parkratni ponovitvi že »gre«, pozovemo slabiča A, k sklanji. A ne zna je. Kdo mu zna našo vajo prav lepo povedati? Mnogo se jih zgleda, da bi A. poučili! A. sramežljivo poslušala in nato ponovi. Skoraj da že zna, pa se naj pozove čez par minut znova! Glavno pri vsaki vaji je, da držimo učence v pozornosti, kar dosežemo s tem, da znamo obliko vaje o pravem času primerno spremeniti.

Da se izognemo enolikosti stavkov, je treba, da sklanjamo samostalnike različnih vrst: imena živali, oprav, orodij, rastlin, poslopij... tudi vsaj eno abstraktno ime. S tem damo učencem neki duševni kapital na razpolago, katerega se s pridom poslužujejo pri podobnih domačih in drugih vajah.

(Dalje prihodnjic.)

Iz Jugoslavije.

— **Nova redakcija zakona o srednjih šolah.** Nar. Prosveta poroča: G. Ministar Prosvete odredil je komisiju koja će utvrditi definitivnu redakciju zakonskog projekta o srednjim školama. U ovu komisiju ulaze: 3 člana Gl. Prosvetnog Saveta, po 1 član svake sekcije Profesor. Društva, po 1 izaslanik svake pokrajinske uprave, načelnik za srednju nastavu u Min. Prosvete, administrativni inspektor i inspektor nastave, u Ministarstvu Prosvete. Kao članovi Gl. Pr. Saveta u tu komisiju ušli su: Dr. Bogdan Gavrilović, Dr. Čeda Mitrović i Pavle Stevanović. Rad komisije biće u Beogradu, i misli se da će u sastavu te komisije ući i onaj odbor koji je radio ovaj nacrt o sred. školama, i kome su bila g. g. Dr. A. Belić, M. Simić, M. Popović i Jeremija Živanović.

— **Pravni referent Min. Prosvete.** Nar. Prosveta poroča: Za pravnog referenta Min. Prosvete (za sva odeljenja) postavljen je g. Borivoje Stanković, književnik. Njemu će se upućivati na rad sve učiteljske krivice i predmeti za koje je potrebno naročito pravno mišljenje.

— **Praznik sv. apostolov Cirila in Metoda — državni praznik.** Višji šolski svet opozarja z razpisom z dne 20. maja 1921, št. 6469 na razpis z dne 29. julija 1920, št. 8333, na državni praznik dne 24. maja kot praznik slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda s pristavkom, da imajo slediti zahvalni službi božji v šolah tudi primerni nagovori. — V smislu razpisa višjega šolskega sveta z dne 10. aprila 1922, št. 4856 se morajo vršiti dne 24. maja po šolah protialkoholna predavanja. Ta dan je pouka prost. Opomba: Kakor smo prejeli sedaj informacije, ostane odlok višjega šolskega sveta z dne 29. julija 1920 nadalje v veljavi in s tem popravljamo tozadevni odstavek v zadnji »Istnici«. — Uredn.

— **Kraljeva zahvala.** Njega Veličanstvo kralj Aleksander je izrekel kr. zaščitni šolskih knjig in učil v Ljubljani za knjigo. **Sič Albert.** Narodni okraski sta pirhih in kožuhih, ki jo je šolska zaloga poklonila Njega Veličanstvu kralju, potom pokrajinskega namestnika za Slovenijo Hribarja svojo srčno zahvalo.

— **Višja pedagoška šola v Beogradu.** Nov. Pros. poroča: Rešenjem G. Ministra Prosvete za zgradu Više Pedagoške Škole uzeta su sva odeljenja predjašnje Druge Beogradske Gimnazije na Bataldžamiji. Nemanje lokala, bila je najveća smetnja za otvaranje ove škole, a sada će i ovo pitanje biti privedeno kraju. Početkom iduće školske godine otpočće redovan rad u ovoj školi.

— **Opozorjamo na razpis učiteljskih služb na Vurbergu pri Ptujju.** Moški učni moči je zasigurana prosta nemobilirana sobica s prosto kurjavo. Kraj romantičen in prebivalstvo šoli naklonjeno.

— **O ruski lakoti** je predaval dne 14. t. m. g. Preobraženskij na ljubljanski univerzi. Zanimivo predavanje je podalo tako strašno sliko groznih razmer v gladujoči Rusiji, da je privabilo solze v oči navzočih. Pomoč za preostanke nešteti žrtve je nujna! Nabiralna pola za pomoč gladujočim v Rusiji je tudi na razpolago v pisarni tajništva. Tovariši(-ice), odzovite se!

— **Majniški izlet za šole ljubljanske okolice** kot je bilo domenijeno na zborovanju se vrši 27. t. m. Prijavljena vodstva so dobila točna obvestila. Gledališka predstava se vrši istodobno na inicijativno naše vodstva za okoliško mladino ob znižanih cenah v drami. Naši šoli še neprijavljene šole naj morebitno udeležbo javijo gledališki upravi do 23. t. m., sicer zasede mestna mladina. Igra: Peterčkove sanje, začetek ob 14. uri, konec ob 1/2 16. uri. — Šolsko vodstvo v Preserju.

— **Abiturijentom mariborskega učiteljskega iz 1. 1892. Naša 30letnica.** Iz pičilih poročil posnamem, da med večino tovarišev ni razpoloženja za moj predlog. Zato odložim prireditev 30letnice. — D. Serajnik.

— **Tovariši maturanti iz leta 1897!** Tovariš Humek Vas je pozval, da se izjavite, ako ste vsi za moj predlog, da proslavimo 25 letnico učiteljevanja na skromen način v Trbovljah. Dovedla me je do tega predloga v prvi vrsti srčna želja, da bi Vas mogel ravno v Trbovljah, kraju mojega 25 letnega delovanja in centru delavstva Jugoslavije — vsaj delavci smo vsi — pozdraviti in pritisniti po dolgih 25 letih prav po bratovsko na svoje srce, v drugi vrsti pa tudi praktično stališče, da bi Vam naši prijazni rudniški gospodje inženirji razkazali znamenite trboveljske jame in druge moderne naprave spadaioče v rudniško stroko. Sestanek bi na moral biti na Binkoštni ponedeljek, ne na nedeljo, kakor je menil prijatelj Humek, ker v torek po Binkoštih je delavni dan in le takrat se lahko ogleda rudnik, ko je vse delo v obratu. Za prenočišča bodem že poskrbel. Ne premisslujite torej dolgo, ker čas je kratek ter pišite vsi tovarišu Humeku v Maribor drobno pisemce z edino in odločno vsebino: »Živio Trbovlje!« Zdravo! Tone Kuhar.

— **Šolska mladina v Mengšu** je darovala za pirhe neodrešenim bratom 526 K, stradajoči ruski deci pa 400 K 40 h.

— **Rdeči križ 100.000 K za »Dom kraljice Marije«.** Na svojem občnem zboru dne 11. t. m. je društvo »Rdeči križ« soglasno sklenilo, da prispeva 100.000 K za »Dom kraljice Marije« z motivacijo, da je v času miru tudi »Rdečega križa« dolžnost, skrbeti za duševno in telesno zdrav pomlad. Dalje je bil soglasno sprejet predlog gosp. nadučitelja Šege, da je pozvati vse podružnice »Rdečega Križa«, naj takisto prispevajo primerne vsote za »Dečiji in materinski dom«. V pripravljani odbor za zgraditev »Dečiega in materinskega doma« je »Rdeči Križ« delegiral kot svojega zastopnika gosp. dr. Viliema Krejčija, odvetnika v Ljubljani.

— **2000 K za »Dom kraljice Marije«** je prispevala občina Čerklje pri Kranju. Čast in slava občini, ki hoče na tako plemenit način proslaviti spomin na poroko našega kralja in njegove visoke družice. Saj je on sam izrazil željo, naj se porabi denar namesto za svatbene svečanosti in darove za humanitarne in kulturne namene.

Vestnik učit. ženskih ročnih del.

»ŽENSKA ROČNA DELA IN UČITELJICE«.

(Piše: R. S.)

(Dalje.)

Hrvatice si napravijo pri trenju lana trojno predivo. Najlepše povese, kakor svila mehko in svetlo, spredejo za oblačilno platno. To okrasijo z vezeninami, ki so primerne samo za domače platno, in si zašijejo praznično obleko.

Domače platno je zelo trepžno. Žena, ki je sama pridelala in izdelala obleko, zna ceniti trud, zato varuje, snaži in hrani dobro take zaklade.

Narodna noša ni tako spremenljiva kakor moda, ki se je vgnezdila, ali pa so si jo vstvarila naša dekleta, slabo posnemaje mestno modo. Ta moda včasih res žali oko, ker ne pristojta krepkim, kmečkim postavam, ne obutju in drugim podeželnim navadam. Žalostno je gledati, kako se mučijo dekleta na njihovih v oblekah, ki jih moda res ni vstvarila za delo in hojo, ampak za dame sedeče v avtomobilih. Blago, iz katerega so izdelane mnogokrat take obleke je primerno in namenjeno za salone ali promenade, ne pa za žetev, za okopavanje krompirja. Nesoliden utis, ki ga napravi delavka odeta v tako oblačilo ni edino zlo. Obleka, katere blago in kraj ne odgovarjata njeni namenu se trga zelo hitro. Vsled tega je naraslo število šivilj na deželi. Število oblek, ki jih človek porabi, se je pomnožilo gotovo desetkrat.

Zanimivo bi bilo preračunati, če pomeni opustitev domače preje, ter raba cenejega tovarniškega blaga dobiček v narodnem gospodarstvu. Presti ni treba, dragoceni čas se lahko vporabi za nujnejša opravila. Tako se splošno računa! A pokazalo se je, da se dandanes porabi mnogo več časa za šivanje in krpanje nego prej za prejo, šivanje, krpanje in vezenje vkup. Šivanje je zadobilo na važnosti v isti meri kakor je preja pojemala. Postalo je najpotrebnejša panoga ročnega dela. Tudi za šolo je velikega pomena,

vendar ne moremo trditi, da je ta, panoga ročnega dela edinole potrebna in tako vzgojevalne važnosti, da bi se njej na ljubo zbrisale vse druge tehnike iz učnega načrta.

Učni načrt zapove šivanje krpe, na kateri tekmujejo razni ubodi in šivi za prednost in važnost. Zdaj, ko učenke le težko dobivajo material za izdelovanje raznega perila, nam ugaja uvedba take krpe. Veliko ne stane, saj se dobi doma kos, četudi starega platna in vadimo: prednji ubod, zadnji ubod, ometca itd. Dekle dobi prvo potrebno ročnost v šivanju in spozna razne ubode, šive, robe itd. Nauk, kje bi se rabil eden ali drugi teh šivov ostane teoretičen in to je senčna stran tiste krpe. Po teh vajah sledi po učnem načrtu šivanje perila. Če deklica priroji in zašije vse predmete, kakor veleva učni načrt, ter si potem zabeleži v posebni knjižici še teorijo tega dela, ima dobro podlago za nadaljevanje uka v šivanju, kolikor ga potrebuje v družini. Posteljno perilo, žensko in moško, spodnje oblačilo, smo prikojevale in šivale na ljudski šoli, na meščanski šoli in pozneje še enkrat na učiteljsču. Na ljudski šoli so bili izdelki preprosti, na meščanski šoli okrašeni z vezeninami in na učiteljsču je delala vsaka učenka po lastnem okusu.

Če bi se začel uk v prikojevanju in šivanju perila z izdelovanjem perila za novorojenčke, bi bila prvi strah in nesigurnost pri prikojevanju premagana, naslednje delo olajšano.

(Dalje sledi.)

Naša gospodarska organizacija.

— **g. Članarina in darila za učiteljski konvikt v Ljubljani.** Tov. Zora Dolničarjeva z Ježice 25 Din. Tov. Josip Zakrajšek z Blatne Brezovice 2.50 Din. Iz Borovnice so poslali v spomin umrlih kolegij Pavle Beličeve in Pavle Černetove: Cigoj-Šterlekar Josipina 5 Din, Chladek Marija 5 Din, Mazi Lina 5 Din, Papler Ida 5 Din, Petrič Minka 5 Din, Smole Izidor 5 Din, Španger Alojzij 5 Din, Žirovnik Janko 10 Din, skupno 45 Din.

— **g. Rezervni sklad, Prostovoljni organizacijski davek — 1922.** (Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.) 7. izkaz. Po 65 Din: Učiteljski zbor — Leitersberg - Krčevina pri Mariboru. Darovali so à 5 Din: Pučelik Miroslav, Tušak Franjo, Haberman Franc, Šegula Josip, Ana Mešičkova, Marija Medvedova, Milka Wachova, Mara Opašičeva, Ljuba Pirkmajerjeva, Angela Kristlova, Olga Rakuševa, Marta Jurkova in Viktorija Lichtenbergerjeva. Po 50 Din: Učiteljsko — Sv. Lovrenc na Drav. polju. Prispevali so à 10 Din: Sel Ivan, Nežica Mlakarjeva, Mravlje Slavo, Marica Osenjakova ter Emica Ungerjeva. Po 35 Din: Učiteljsko deklishe šole — Ptuiska okolica. Po 20 Din: Minkuš Avg. - Trdkova, Prekmurje: šolsko vodstvo — St. Janž. Dolenjsko. Po 12.50 Din: Zora Dolničarjeva — Ježica. Po 15 Din: Učiteljsko — Tržišče pri Mokronogu. Po 10 Din: Šolsko vodstvo — Zalog, p. Komenda; Benedek Josip, Roza Goljčeva — Ljubljana; Vodé Anton — Rudnik pri Ljubljani. Po 7.50 Din: Mira Maurinova — Kočevska Reka. Po 5 Din: Michler Ivan — Vrhnik. — Današnji izkaz 270 Din. Prej izkazanih 6729 Din. Skupaj 6999 Din. — Ivan Petrič, Ljubljana VII., Gasilska cesta 172.

Iz naše stanovske organizacije.

Iz glavnega odbora UJU v Beogradu.

— **Seja Glavnega Odbora UJU** dne 5. jun, t. l. v Sarajevu. Po odluci Izvršnog Odbora našeg Udruženja puna sednica Glavnog Odbora Udruženja Jugoslovenskog Učiteljsva održaće se 5. juna t. g. u Sarajevu. Pozivaju se svi članovi Glavnog Odbora da ovoga dana neuzostavno budu u Sarajevu.

Iz poverjeništvu UJU v Ljubljani.

— **Seja širjega sosveta UJU pov. Ljubljana** bi se morala po sklepu ožjega sosveta vršiti dne 6. junija t. l. (na binkoštni torek). Ker se pa nenadoma sklicuje seja glavnega odbora UJU na dan 5. junija v Sarajevu, ki se je morajo udeležiti tudi naši zastopniki, smo prisljeni preložiti seja širjega sosveta našega poverjeništvu na 10. junija (sobota) ozir. 12. junija (ponedeljek). Člani širjega sosveta (ožji sosvet in vsi predsedniki okrajnih društev) naj se izjavijo, kateri dan jim je bolj prikladen. Na željo večine se bo ozi-

ralo pri sklicanju seje. Javiti je takoj, da izide dnevni red že v prihodnji številki.

UJU poveri Ljubljana.

Predsednikom okr. uč. društev. V današnji številki prinašamo načrt poslovnika našega poverjenišva UJU. Ker pride to poročilo na dnevni red seje širšega sosveta, ki bo v kratkem, prosimo tov. predsestnike, da načrt prouče do tedaj in ga prinese na sejo s seboj. Načrt pravil UJU je bil objavljen v Učit. Tov. ob priliki, ko smo priobčili zadnji načrt šol. zakona.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARNBERŠKI OKRAJ je imelo svoj občni zbor dne 6. aprila t. l. v Marnbergu. Udeležba je bila v kljub slabi poti dobra.

Poročilo predsedstva. Tov. podpredsednik J. Womer se spominja umrlega tov. Janko Kavčiča, nadučitelja na Remšniku, ki je preminul v najlepši dobi življenja minuli teden pri stariših v Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani. Bil je vrl in odkritosrčen tov., zvest član našega društva; četudi ga je zavratna bolezen mučila, je vendar rad zahajal k našim zborovanjem — nikdar ni manjkal. Bil je eden redkih, kremenitih značajev, ki se ni dal ukloniti prejšnjim razmeram v tem okraju. Ostal je vedno zvest svojemu narodu. Blag mu spomin! V znak sožalja se dvignejo zborovalci s sedežev in mu zakličejo: »Slava!« Namesto venca na grob je sklenilo društvo darovati 100 Din za »Učit. dom«. Nadalje poroča o delovanju društva od zadnjega zborovanja. Dne 26. novembra 1921. je bil pod vodstvom nadz. g. Grmovška **sestaneš šol. vodij** v Marenbergu. Razpravljalo se je:

a) O šolskih ogledih v novostavljenih kraj. šol. svetih — predlagali so se za vse kraj. šol. svete sosednji tov. kot strokovnjaki — šolniki za šolske ogledne. Okr. šol. svet je iste z malo izjemo tudi imenoval.

b) O načinu iztirjatve šol. glob. Šolske globe se iztirjajo kar naravnost potom občine; iztirjatve potom kraj. šol. svetov izostanejo — s tem se prepereči zavlačevanje.

c) G. nadzornik nam je dal pojasnila o rabi novih šol. tiskovin. Na sestanku učit. društva dne 26. januarja t. l. na Muti se je razpravljalo o Radojevičevem načrtu šol. zakona. Izpreminjivalni predlogi so se poslali »Pov. UJU v Ljubljani«. Brzojavna protesta, ki sta se odposlala je društvo naknadno odobrilo.

Na inicijativno in prizadevanje tov. V. Porekarja se je meseca marca ustanovila podružnica »Jug. Matica« za marnberški okraj.

Med dopisi pozivlja tov. podpredsednik učiteljsko, da pridno pridobiva naročnike med mladino za »Zvonček« ter izraža željo, da naj vse šole sledijo zgledu vuzeniške šole, ki je pridobila 35 naročnikov.

Bloki za učit. konvikt se še razpečavajo. Tovariš J. Golob je razprodal bloke za »Ped. did. krožek v Mariboru«. Nabrana svota 100 Din se je odposlala. Radi pristopa k »Samopomoči« bo društvo zborovalo meseca maja v Vuzenici, kjer biva zdravnik.

Kot odgovor na dopis mariborskega učit. društva, pozdravlja naše društvo nameravano ustanovitev društva »Učit. dom v Mariboru«.

Predavanje. Tov. Muršec nam je teoretično podal razne pojme, ki pridejo v poštev pri pouku telovadbe na osn. šolah. V drugem delu svojega podavanja je izvajal proste in redovne vaje s praktičnim nastopom učencev. Z zanimanjem so sledili zborovalci izvajanju; posebno je ugajal prakt. nastop dece. Presenetil nas je nastop »Naprej« — od predavatelja samega sestavljen. Hvalježni so mu navzoči za trud, kajti vzbudil je s tem veselje in zanimanje do telovadbe, kateri predmet je bil do sedaj precej zanemarjen.

Tov. Krajnik je izrazil željo, da bi vzgojevali naraščaj, ki bi prišel pozneje v prid »Sokolu«.

Tajniško poročilo. Tov. tajnik Lavrič poroča, da je vse tuokrajno učiteljsko včlanjeno v društvo, vštevši tudi učit. žen. ročnih del ter šteje 35 rednih članov, izmed teh je eden častni član. V preteklem letu je društvo 4krat zborovalo ob dobrem obisku — manjkajo vedno eni in isti člani — ter je imelo 2 odborovi seji, sestaneš šol. vodij, sestaneš odbora za sestavo načrtov iz zemljepisja in zgodovine ter sestaneš društva za izpremembo načrta šol. zakona. S 1. januarjem 1921. so se nam ustavile obmejne dnevne. Društvo se je pod predsedstvom tov. Lešnika brezuspešno

borilo za nadaljno priznanje istih in se je pozneje — kljub obljubam — brezuspešno potegovalo za uvrstitev našega okraja v višji draginjski razred.

Pri zborovanjih se je predavalo: 1. Dr. Pregl »Šolska higijena«. 2. Profesor Schaup »Človeštvo in telovadba«. 3. Dr. Škaberne »Dolžnosti učiteljstva«.

Blagajniško poročilo tov. Robiča izkaže: dohodkov 11072 K 70 vin., izdatkov 9986 K 04 vin. Gotovina 1086 K 30 vin.

Pregledovalca rač. tov. Witzman in Golob ugotovita, da je blagajna v redu. Tov. blagajniku se izreče zahvala in priznanje za njegovo vestno delovanje. Poroča še, da so vsi člani redno plačali članarino.

Poročilo zastopnika učit. v okraj. šol. svetu. Naš zastopnik v okr. šol. svetu tov. Viher nam je poročal o delovanju okr. šol. sveta. Izrazil se je med drugim, da je sedanji okr. šol. svet naklonjen učit. in ga ni primerjati s prejšnjim — nemškim.

Novi odbor je sestavljen: Predsedn. Ivan Womer, podpredsednik: Joško Golob, tajnica: Ivanka Vidmar, nam.: Mara Černovšek, blagajnik: Ivan Robič, nam.: And. Visočnik, knjižničar: Drago Kogelnik, odbornika: Hauptman Urlik in Mara Duger, nam.: Krajnik.

Članarina za l. 1922 se je določila na 70 Din.

Sitčajnosti. Sprejelo se je več važnih sklepov:

a) Društvo je proti vsakemu nabiranju denarnih in drugih prispevkov — razen zbiranja znamk za »Jugosl. Mat.«. Priporoča se pa toplota, da učit. podpira in pospešuje nabiranje izven šole v dobrodelne namene.

b) Učit. društvo je proti krivični razdelitvi drag. razredov.

c) Prispevki za rez. sklad naj bodo obvezni za vse člane, vsled tega bo prispevalo društvo vsako leto določeno svoto iz svoje blagajne, v katero plačajo vsi člani enako, lahko pa tudi prispeva vsak član še posebej po svoji moči.

č) Zborovalo se bo v poletnem času vsaki mesec — kar pozimi ni mogoče.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOL. OKRAJ JE ZBOROVALO dne 20. aprila v Mariboru v mali dvorani Narodnega doma ob 10. uri predpoldan.

Dopisi. Vabilo za pristop k zadruzi »Tvorница učil in šolskih potrebščin.« Društvo kot tako je že član. Pristopajo pa naj kot člani vsi učitelji in učiteljice, ki so člani društva! — Vabilo, da pristopi naše društvo kot ustanovni član k »Zvezi kulturnih društev v Ljubljani« se sprejme na predlog tov. predsednika. Za podpornje člane se oglasi 28 tovarišev in tovarišic.

Razgovor o nameravani ustanovitvi »Učiteljskega doma« v Mariboru. Tov. Hren utemelji potrebo ustanovitve »Uč. doma« v Mariboru in razpravlja o možnosti realizacije Učiteljskega doma. Članstvo pozdravlja s simpatijo to izvajanje. Do končnih sklepov pride, ko se bo vršil ustanovni občni zbor.

Referat. »Organizacija kmetijsko-nadaljevalnih šol« odpade tokrat, ker se vsled nujnosti pretresa »Načrt zakona o civilnih državnih nameščencih.« Tov. Marija Godec stavi izpreminjivalne predloge k posameznim členom, ki so z odobravanjem sprejeti. Dodatno se še sprejmejo nekateri izpreminjivalni predlogi tov. Hrena.

Sitčajnosti. Sprejeti predlog tov. nadzornika M. Lichtenwallnerja: 1. maja daruje vsaka včlanjena učna oseba 1/3 ene dnevne plače v pomoč gladujočim v Rusiji. Sprejeti predlog tov. M. Godec: Poročni dar učiteljice kraljici Mariji obstoji v doneskih za mariborsko otroško bolnico.

Prihodnje zborovanje se vrši dne 8. junija t. l.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

— Zaradi nujnosti poslovnika smo za današnje številko morali odložiti vse druge članke in nekrologe.

— Glede društvenih poročil prosimo malo potrpljenja. Kolikor je pač mogoče jih spravimo takoj v list, a pri obitem gradivu, ki nam pri vsaki številki zaostaja, vedno zopet ista zadene usoda, da jih odlagamo od številke do številke, dasi jih damo postaviti vedno takoj ob prejemu. Vkljub odporu pa si ne moremo drugače pomagati. Pride to, pride ono in ie zopet zadrega glede prostora — kaj naj izpuščamo?

Vsak Jugoslovan mora biti član „Jugoslovanske Maticel“

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Št. 1003.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB.

V šolskem okraju kamniškem se razpisujejo ta-le učna mesta v stalno namestitev:

1. Po eno učno mesto učitelja na šestrazrednicah v Mengšu in Moravčah, na petrazrednici v Komendi.

2. Učiteljsko-voditeljsko mesto na enorazrednicah na Golem in v Selih.

Po eno učno mesto za učiteljice na dvorazrednicah v Smartnem, v St. Vidu, na trirazrednici v Vodich, na šestrazrednici v Mengšu, na petrazrednici v Komendi.

4. Mesto učiteljice ženskih ročnih del na osnovni šoli v Domžalah in v Trzinu s sedežem v Domžalah.

Pravilno opremljene prošnje naj se vlože najkasneje do dne 15. junija 1922.

po službeni poti pri podpisnem okrajnem šolskem svetu.

Kdor prosi za več služb obenem, mora vložiti za vsako službo posebno prošnjo.

Prosilci, ki niso še stalno nameščeni v javni osnovnošolski službi na bivšem Kraniskem, morajo dokazati z državno-zdravniškim izpričevalom, da so fizično sposobni za šolsko službo.

Prednost za moško učno mesto v Mengšu imajo prosilci, ki so usposobljeni za pouk na obrtno nadaljevalnih šolah.

Okrajni šolski svet v Kamniku.

dne 10. maja 1922.

Predsednik: Loger, s. r.

Štev. 2332.

RAZPIS UČITELJSKE SLUŽBE.

Po naročilu višjega šolskega sveta z dne 12. maja 1922, št. 6376 se razpisuje

v stalno namestitev učiteljsko mesto na 4 razredni osnovni šoli z eno vzporednico v Zalogu pri Ljubljani z izrecnim pristavkom, da je ta služba namenjena le za učitelja.

Pravilno opremljene prošnje z osebno popisnico, izpolnjen po vseh rubrikah natančno, naj se vložijo po predpisani službeni poti do dne

10. junija 1922.

Okrajni šolski svet za okolico v Ljubljani.
Predsednik.

ČRKE

za velike šolske čitalnike (črkostavnice)

naročite najceneje pri založništvu „Fromove stavnice“ p. Pesnica. Cena garnituri (250 komadov črk, ločil in številke) 70 Din, brez skrinjice s predalčki 40 Din.

ZAHVALA.

Za prisrčne dokaze sočutja ob bridki in nenadni izgubi našega ljubljenešega papana

Rudolfa Schillerja

šol. vodja

izrekamo tem potom vsem, ki so počastili njegov spomin z lepim petjem in številnim spremstvom na zadnji poti svojo prisrčno zahvalo.

Zlasti se zahvaljujemo domačemu učiteljsstvu za pomoč ob težkih trenutkih, učiteljsstvu iz cele Belokrajine, Sokolu, gasilskemu društvu za častno spremstvo in godbi, katero je pokojnik tako ljubil.

V Črnomlju, dne 11. maja 1922.

Osamljeni otroci.

Najprimernejša darila za mladino!

Učiteljska knjigarna priporoča:

Engelbert Gangl: Spisi za mladino, II., IV., V., VI. zvezek po elegantno vez.	D 7—
Andrej Rapč: Spisi za mladino, I., II., III., IV., V., VI. zv. po D 7—, VII. zv.	8—
Mišjakov Julče: II., VI. zvezek po	9—
Ivo Trošt: Moja setev. Spis za mladino, I. in II. zvezek po	7—
Pav. Flerč: Iz mladih let. Spis za mladino, I. in II. zvezek po	7—
Marko Senjanin: Slovenski Robinzon broš. D 7— vez.	8—
Fran Levstik: Zbrani spisi za mladino. broš. D 16—, eleg vez.	20—
Fran Erjavec: Zbrani spisi za mladino. vez. po	40—
Otroški oder. Sestavila Marica Gregoričeva (Stepančičeva). Igrice za mladino otroških vrteev in osnovnih šol broš. D 7— vez.	8—
Gustav Šilih: Nekoč je bilo jezero. vez.	20—
Fran Erjavec: Srbske narodne pripovedke	18—
Kunaver: Na planine vez.	22—
Zirovnik: Narodne pesmi, I., II. in III. stopnja, cena.	2—
Marolt: Narodne himne in domorodne pesmi za mladino	2—
Te himne so odobrene od višj. šol. sveta za šolsko uporabo.	

Šolske knjige:

Engelbert Gangl: Druga čitanka	D 9—
Prva srbska ali hrvatska čitanka	8—
Moje prvo berilo	4-50
Podkrajšek: Knjigovodstvo	18—
Računstvo	10—
Pomočniška preizkušnja	5—
Slovenski metaljar	6—

Nadalje:

Rab. Tagore: Povestice. broš.	D 6—
Dr. Ivo Šorli: Bob in Tedi	12—
Cvetko Golar: Prelepa Vasiljica	6—
Bob za mladi zob (pesmice)	6—
Oton Župančič: Sto ugank (pesmice)	2-50
Mark Twain: Mali klatež broš. D 7— vez.	10—
Fran Rojec: Tončkove sanje (igrice)	11—
Ewald Botka: Dvonožec broš. D 12-50 vez.	14—
Fran Levstik: Martin Krpan	15—
Ivan Albreht: Mlada greda (pesmice)	12-50
Jos. Pavčič: Našim malčkom (Malim pianistom)	12-50
Nemcova: Češke pravljice (I. in II. zvezek.) brošura	3—
Franče Bevk: Pastirčki pri kresu in plesu broš. D 4-50 vez.	6—
Moj zverinjak	5—
Čika Jova-Gradnik: Pisani obrazi	7—
Čika - Jova Gradnik: Kalamandrija pesmice	5—
Zmaj: Malaj in Malon pesmice	3-50
John Ruskin: Kralj zlate reke ali Črna brata	10—
Waschetova Pravljice	15—
Milčinski: Pravljice	15—
Pepelka	15—
Snegulčica	D 9— in 15—
Trnjulčica, pravljica s slikami	D 9— in 15—
Volk in sedem kozic, Bratec in sestrica, Živali v podobah vez.	D 15—
Moji ljubčki, živalske slike	8—
Otok zakladov broš. D 7—	10—
Josip Ribičič: V kraljestvu palčkov	15—
Ivan Gerbec: Glasbene točke k Ribičičevi mladinski igri v kraljestvu palčkov	15—

Šolski zvezki lastnega izdelka.